

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Játékok szerzői jogi védelme és szolgai másolása

Ügyszám: SZJSZT – 09/12.

A Bíróság által feltett kérdések:

„Szakértő feladata a rendelkezésre álló adatok és a keresetlevél valamennyi mellékletét képező termékek vizsgálata alapján az alábbi kérdések részletes és indokolt megválaszolása:

- 1. A felperes által 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt alkotások szellemi tevékenységből fakadó egyéni, eredeti jelleggel rendelkeznek-e? Ha igen, úgy ezek a művek ipari tervezőművészeti alkotásnak minősülnek-e, azok művészeti művek-e?**
- 2. Az alperes által kereskedelmi céllal birtokolt 1/F/47., 1/F/48., 1/F/49., 1/F/50. és 1/F/51. szám alatt csatolt művek az 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt művek jogsértéssel előállított példányainak minősülnek-e?**
- 3. Ha igen, a rendelkezésre álló adatok alapján, az alperes általi kereskedelmi célú birtoklás időpontjában az 1/F/47-1/F/51. szám alatt csatolt műpéldányok jogsértéssel történt előállítását az alperes részéről felismerhető volt-e, ha igen, pontosan miből és mikor?**
- 4. A rendelkezésre álló adatok alapján az alperes az esetleges jogsértéssel milyen összegű gazdagodást ért el? A felperes által megjelölt 11 460 000,- Ft jogsértéssel elért gazdagodás eltúlzott összegű-e?**
- 5. A szakértő adjon választ a 9. sorszám alatti beadvány 6. oldalán megjelölt kérdésekre, valamint a 10. sorszám alatti beadványban megjelölt kérdésekre.**

A MEGKERESÉSHEZ CSATOLT MELLÉKLETEK

A megkereső a megkereséshez csatolta polgári ügy aktáját, amely tartalmazza a felek eddigi peres előadása és csatolt okirati bizonyítékai mellett az a felperesi és az alperesi játékok példányait.

TÉNYÁLLÁS ÉS ELŐZETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

A megkereső Törvényszék megkeresésében az eljárás tényállását röviden vázolta. Az eljáró tanács a per iratait áttekintve megállapítja, hogy szakvéleményének kialakításához ez elegendő.

Az eljáró tanács szakvéleményének kialakításához elsődlegesen a per irataihoz csatolt műpéldányok vizsgálata szükséges. A per irataiból ezen túlmenően a Törvényszék által feltett kérdésekben hivatkozott felperesi és alperesi előadások vizsgálatát végezte el az eljáró tanács.

Az eljáró tanács az egyes kérdések megválaszolása során nyilatkozik arról, ha a kérdés egésze vagy része nem minősül szerzői jogi szakkérdésnek, és ezért azok megválaszolására a Szerzői Jogi Szakértő Testület hatásköre nem terjed ki.

AZ ELJÁRÓ TANÁCS SZAKVÉLEMÉNYE

I. Az 1-2. és részben az 5. kérdés megválaszolása során alkalmazandó jogszabályi rendelkezések:

A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) szakaszainak sorrendjében haladva:

„1.§ (2) Szerzői jogi védelem alá tartozik (...) az irodalom, a tudomány és a művészet minden alkotása. Ilyen alkotásnak minősül különösen (...)

m) az iparművészeti alkotás és annak terve,

(...)

o) az ipari tervezőművészeti alkotás,

(3) A szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. (...).”

„2. § Olyan műre, amely először külföldön került nyilvánosságra, az e törvényben meghatározott védelem csak akkor terjed ki, ha a szerző magyar állampolgár, vagy ha a szerzőt nemzetközi egyezmény, illetőleg viszonyosság alapján a védelem megilleti.”

„4.§ (1) A szerzői jog azt illeti, aki a művet megalkotta (szerző).

„9.§ (1) A szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok (...) összessége.”

Az Szjt. a szerzői jogok keletkezését a mű megalkotásának („létrejöttének”) időpontjához köti. A védelem feltételét az Szjt. 1.§ (2) bekezdésének és (3) bekezdésének idézett szabálya adja meg. Az Szjt. többletkövetelményt a jogok keletkezéséhez nem támaszt. Az Szjt. 1.§ (2) bekezdésében a műfajták felsorolása példálózó. Azaz, amennyiben egy műről megállapítható, hogy például művészeti alkotás, azonban a példálózó felsorolás egyik elemével sem azonosítható teljes mértékben, ez a szerzői jogi védelem fennállását nem érinti.

Az Szjt. 1.§ (3) bekezdésének követelménye nem az objektív újdonság követelményét állítja fel a művek védelmének feltételeként. „Ezért a szerzői jogban az „újdonság” helyett inkább az „eredetiség” kifejezést használjuk. Itt, a szerzői jogban az azonos tárgyú, hasonló felépítésű „párhuzamos fejlesztések” (párhuzamosan alkotott önálló művek”) egyidejű, konkuráló védelmet élvezhetnek, hiszen ha más és más szubjektív azonosságúak (mindegyik más alkotói személyiség egyéni, eredeti gondolati szövedéke, s így tükre is), a másokat kizáró teljes monopólium csak arra vonatkozik, ami úgyszólván csak az illető jogalany sajátja.” (A szerzői jogi törvény magyarázata, szerk.: Dr. Gyertyánfy Péter, Complex Kiadó, Budapest 2006, 30. o.)

A védelem feltételének ilyen meghatározása elvi lehetőséget ad arra, hogy nagyon hasonló művek önálló védelmet élvezzenek, ha azok megalkotása önállóan történt és az egyes művek tekintetében külön-külön megállapítható a védelem feltételeinek való megfelelés.

Nem állhat azonban fenn az alapul fekvő mű szerzőjének jogaitól független szerzői jogi védelem olyan alkotáson, amelynek egésze vagy részlete egy másik alkotás felhasználásával készült. Ebben az esetben engedély nélküli átdolgozásról vagy amennyiben más mű létrejötte nem állapítható meg, szolgai másolásról – és ezeket követő engedély nélküli felhasználásokról – beszélhetünk.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a felperesi termékek (művek) első nyilvánosságra hozatalának helye a peres iratokból kitűnően Japán, amely állam 1899 óta tagja a Berni Unió's Egyezménynek, (forrás: www.wipo.int) azok tehát, amennyiben a magyar szerzői jogi törvény által támasztott feltételeknek megfelelnek, Magyarországon oltalmat élveznek.

II. A fenti jogszabályhelyekre és azok vázolt tartalmára tekintettel, valamint a per irataihoz csatol műpéldányok vizsgálatával az eljáró tanács az alábbiak szerint válaszolja meg a Törvényszék által feltett kérdéseket:

- 1. A felperes által 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt alkotások szellemi tevékenységből fakadó egyéni, eredeti jelleggel rendelkeznek-e? Ha igen, úgy ezek a művek ipari tervezőművészeti alkotásnak minősülnek-e, azok művészeti művek-e?**

Az eljáró tanács megvizsgálta a felperes kérdésében hivatkozott számon csatolt termékeit. Ezek vizsgálatával megállapítható, hogy a felperesi termékek művészeti alkotásoknak minősülnek.

Az 1/F/59. szám alatt csatolt „W. S. F.” elnevezésű játék négy (két felnőtt és két gyermek) mókusfigurát tartalmaz. A figurák megformáltsága a szerzői jogi védelmet megalapozó szerzői tevékenységet mutat fel. A figurák felismerhetően mókusokat ábrázolnak, azonban abban, hogy ez a figura hogyan jeleníthető meg vonzó gyermekjáték formájában, a szerző jelentős alkotói szabadsággal, döntési lehetőséggel élhetett. E döntések során a szerző saját szellemi tevékenységből fakadó egyéni, eredeti jelleg öltött testet a játékfigurákban. A szerzői jogi védelem feltételeinek való megfelelés nem a figurák megformáltságának elkülöníthető, egyedi részleteiben, vagy nem abban nyilvánul meg, hogy például a figurák családot alkotnak, hanem a szerzői alkotó tevékenységet feltételező döntések és választások összességében, és végső soron a figurák ezek által meghatározott megjelenésében, alkotói megformáltságában. Az eljáró tanács hangsúlyozza azt is, hogy e szerzői döntések számosak, kezdve a figura arányaitól, az egyes testrészek alakjáig, a jellemző fej és arckialakítás összhatásán át, minden egyes részlet megformálásáig. Éppen a szerzői döntések számossága és az ezek összessége által megalapozott szerzői jogi védelem zárja ki azt a gyakorlati lehetőséget, hogy bármely más szerző e számos döntést az eredeti műtől teljesen függetlenül éppen úgy hozná meg, hogy az egy, az eredeti művel azonos vagy ahhoz lényegében hasonló művet eredményezzen. A felperesi mű szerzői jogi védelme ugyanakkor nem zárja ki, hogy egyes – ezekben a figurákban is megjelenő megoldások – más játékfigurákon is megjelenjenek (például mókusforma, hasonló szín, hasonló agyag, hasonló frizura, mozgatható kéz). Azonban egy más játékfigura, amely akár egy-egy azonos megoldás mellett saját szerzőjének szellemi tevékenységből fakadó egyéni, eredeti jelleggel bír, összhatásában és megjelenésében jellemzően és szükségszerűen különbözne a felperesi terméktől.

Az 1/F/57 alatt csatolt „N. H. (P. C.)”, 1/F/52 alatt csatolt „C. H. w. L.” és 1/F/55 alatt csatolt „S. F. W. h. c.” elnevezésű felperesi termékek berendezés nélküli játékelemek. Bár a

dobozokon berendezési tárgyak képe is látható, az eljáró tanács feltételezi, hogy e berendezési tárgyakat külön lehet megvásárolni. Mivel a per anyagát csak a játékpéletek képezik, a dobozokon feltüntetett egyéb tárgyakra a vizsgálat nem terjedt ki.

A játékpéletek esetében, még akkor is, ha szerzőjük meglévő, valódi épületek alapján – minden valószínűség szerint nem egy meghatározott épületet, hanem egy építészeti stílust leképezve – tervezte őket, megállapítható, hogy mind a játékpéletek szerkezeti tervezésében, mind megjelenésük megformáltságában olyan jelentős döntési szabadsággal rendelkezett, amelyben szellemi tevékenységéből fakadó, és a szerzői jogi védelmet megalapozó alkotói hozzájárulás ragadható meg.

A játékpéletek szerkezeti kialakítása alapvetően különbözik egy valódi épület/lakóház szerkezetétől. Önmagában ennek a kialakítása – félig nyitott épület, adott esetben áthelyezhető részekkel, a bejáratok, ablakok elhelyezése, annak megoldása, hogy a jellemző szerkezeti elemek egyszerűsítve és a gyermek játékát nem akadályozva megjelenjenek a játékpéleten, stb. - számos alkotói döntésre ad lehetőséget. Ugyanez igaz az épületek megjelenésének kialakítására, amely bár szintén valódi épületeken is megjelenő megoldásokból veheti a mintákat (falak megjelenése, ajtók, ablakok megjelenése, színek, tető formája, fedése stb.) ezek kiválasztása, kombinációja, a játékpélet céljára történő megformálása és elhelyezése szintén alkotói döntéseket feltételez.

Az eljáró tanács álláspontja szerint ezért, hasonlóan a 1/F/59. szám alatt csatolt műpéldány kapcsán kifejtettekhez, a szerzői döntések számossága és az ezek összessége által a játékpéletek egyéni eredeti jelleggel bíró megformáltsága megalapozza a szerzői jogi védelmet. Egyben ez ebben az esetben is kizárja azt a gyakorlati lehetőséget, hogy bármely más szerző e számos döntést az eredeti műtől teljesen függetlenül éppen úgy hozná meg, hogy az egy az eredeti művel azonos vagy ahhoz lényegében hasonló művet eredményezzen.

2. Az alperes által kereskedelmi céllal birtokolt 1/F/47., 1/F/48., 1/F/49., 1/F/50. és 1/F/51. szám alatt csatolt művek az 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt művek jogsértéssel előállított példányainak minősülnek-e?

Az eljáró tanács a második kérdés megválaszolásához megvizsgálta a kérdésben feltüntetett számon a per anyagához csatolt műveket. Ezeket az eljáró tanács a hasonlóság alapján állította párba, és megállapításait az alábbiak szerinti bontásban tette meg.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy mivel a felperesi termékekben kiegészítők (játékbútorok, egyéb kicsinyített lakberendezési tárgyak) nincsenek, az alperesi termékek mellett megtalálható ilyen kiegészítőket sem vizsgálta szakvéleményének kialakítása során.

2.1. Az 1/F/59. sz. alatt csatolt „W. S. F.” felperesi termék és az 1/F/51. sz. alatt csatolt „S. F.” alperesi termék összehasonlítása:

A felperesi termék négy mókusfigurát, két felnőtt- és két gyermekfigurát tartalmaz, az alperes által forgalmazott termék három mókusfigurát tartalmaz, két felnőttet és egy gyermeket.

A felperesi és az alperesi figurák első ránézésre azonos hatást keltenek, szinte összetéveszthetők. A figurák egyes részleteinek összehasonlításával is számos azonosság, végső soron összességében a megjelenés azonosságát megalapozó elemek figyelhetőek meg:

- a figurák méretarányai, testarányai azonosak;
- a figurák formája – külön a fejforma, törzs, végtagok, kezek – azonos;
- az azonos fejforma mellett a haj rajzolata is azonos (három tincs elöl és három tincs hátul);
- a figurák szerkezete, anyaga azonos hatást keltő;
- a figurák színe csak az összmegejlenést nem befolyásoló módon tér el;
- alperesi figura egyszerűbb kidolgozású, a felpereséhez képest szembetűnő a minőségi különbség, azonban az ebből fakadó különbségek (pl. az alperesi figurának nincs farka) az összehasonlítást nem befolyásolják;
- a felnőtt-figurák ruhái stílusukban azonosak, a felperesével azonos hatást keltenek.

A fenti azonosságok és a figurák megjelenése alapján megállapítható, hogy az 1/F/51. sz. alatt csatolt „S. F.” nevű figurák az 1/F/59. sz. alatt csatolt „W. S. F.” felperesi termék másolatát képezik. Az eljáró tanács véleménye szerint kizárt, hogy ilyen fokú részletekre és a teljes megjelenésre kiterjedő azonosság mintegy véletlenül, a felperesi figurától független szerzői tevékenység útján álljon elő.

Az eljáró tanács megjegyzi, hogy a többi csatolt termék vizsgálata ezt még inkább alátámasztja: a részletes összehasonlítást követően teljes bizonyossággal megállapítható, hogy az alpereshez köthető termékek a felperesi játékcsalád lemásolását célozták. A játékcsalád több elemére apró részletekbe menően kiterjedő nagyfokú hasonlóság, sőt, összetéveszthető azonosság kizárja, hogy az alpereshez köthető termékek ne a felperesi játékok ismeretében, azok alapján készültek volna.

2.2. Az 1/F/57 sz. alatt csatolt „N. H. (P. C.)” felperesi termék és az 1/F/50. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termék összehasonlítása:

A felperesi termék és az alperesi termék egy-egy játékházat tartalmaz. A felperesi termék összeszerelt, az alperesi összeszerelhető elemekben csomagolt.

A felperesi és az alperesi játékházak első ránézésre azonos hatást keltenek, szinte összetéveszthetők. A játékházak egyes részleteinek összehasonlításával is számos azonosság, végső soron összességében a megjelenés azonosságát megalapozó elemek figyelhetőek meg:

- a termékek színe különbözik, de a színárnyalatok hasonlóak, a megjelenés összehasonlítása azonos;
- tetőelemek formára és mintázatra teljesen azonosak, semmilyen eltérés nem látható, egymás másolatai;
- a játékházak méretarányai azonosak, a méret ténylegesen nagyon kis mértékben különbözik, azonban a cél (gyermekjáték) szempontjából a méret azonosnak

tekinthető (például, ha ahhoz viszonyítjuk, hogy a felperesi játékfigurákkal is alkalmas használatra az alperesi ház);

- a külső megjelenésben számos azonos részlet biztosítja, hogy a két játékház kívülről a megtévesztésig hasonlít, így például a homlokzat külső megformálása minden lényeges elemében azonos, a bejárat kialakítása, a lépcső, az előtér kialakítása és elhelyezése, az ajtó, az ajtó fölött a timpanon, az ablakok elrendezése a homlokzaton, az ablak mérete, alakja, a terasz és az erkély elhelyezése, stb. egyformák;
- alperesi házon egyetlen szembetűnő különbség a bejárat mellé épített toldalék, azonban ezt elhagyva a ház külső formája a felperesi épülettel teljesen megegyezik;
- a házak belsejét vizsgálva is ugyanez az egyezés tapasztalható, így például azonos a lépcső elhelyezése, kialakítása, a belső elrendezés kialakítása, a létra helye, stb.

Az eljáró tanács kiemeli, hogy még egészen apró részletekben is teljes egyezés állapítható meg, pl. lépcsőkorlát mintázata, bejárat ajtó előtti rész támasztó lábának kialakítása, az ajtók, ablakok kialakítása.

A fenti azonosságok és a játékházak megjelenése alapján megállapítható, hogy az 1/F/50. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termék az 1/F/57 sz. alatt csatolt „N. H. (P. C.)” felperesi termék szolgálai másolatát képezi. Az eljáró tanács véleménye szerint kizárt, hogy ilyen fokú részletekre és a teljes megjelenésre kiterjedő azonosság mintegy véletlenül, a felperesi játékházaktól független szerzői tevékenység útján álljon elő.

2.3. Az 1/F/52 sz. alatt csatolt „C. H. w. L.” felperesi termék és az 1/F/47. sz. és 1/F/48. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termék összehasonlítása:

A felperesi termék és az alperesi termék egy-egy játékházat tartalmaz. (Az 1/F/47. sz. és 1/F/48. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termékek azonosak, az 1/F/47. sz. alatt csatolt összerakott állapotban, az 1/F/48. sz. alatt csatolt elemekben csomagolt.)

A felperesi és az alperesi játékházak első ránézésre azonos hatást keltenek, szinte összetéveszthetők. A figurák egyes részleteinek összehasonlításával is számos azonosság, végső soron összességében a megjelenés azonosságát megalapozó elemek figyelhetőek meg:

- a termékek egyes elemeinek színárnyalata (tető, falak) különbözik, de a színek hasonlóak, a megjelenés összhátása azonos (a játékházaknál a meghatározó színek hasonlóak: piros tető, barna falak, stb. - az eltérés a színárnyalatokban van);
- méretarányok, a használatot meghatározó méret, formai kialakítás megtévesztésig egyforma;
- mindkét ház szétnyitható, a két rész azonos tagolású, azonos a szétnyitás megoldása is;
- a házak megjelenése szétnyitva és összecsuksva is egyforma;
- a homlokzatok (külső) azonos megjelenése ebben az esetben is megállapítható;
- házak belsejét tekintve ugyanez állapítható meg; mindkét házban van áthelyezhető lépcső, amelynek megjelenése és az áthelyezés módja (az alperesi termék esetében a szerzői jogi minősítést nem, csak a termék minőségét befolyásoló egyszerűsítéssel) megegyezik.

Az eljáró tanács kiemeli, hogy még egészen apró részletekben is teljes egyezés állapítható meg, ezek a véletlen egybeesést kizárják. Az alperesi terméken ebben az esetben szembetűnő különbség nem azonosítható, apró különbségek pedig csak a szerzői jogi minősítésre nem kiható egyszerűsítést szolgálnak.

A fenti azonosságok és a játékházak megjelenése alapján megállapítható, hogy az 1/F/47. sz. és 1/F/48. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termékek az 11/F/52 sz. alatt csatolt „C. H. w. L.” felperesi termék szolgai másolatát képezik. Az eljáró tanács véleménye szerint kizárt, hogy ilyen fokú részletekre és a teljes megjelenésre kiterjedő azonosság mintegy véletlenül, a felperesi játékházaktól független szerzői tevékenység útján álljon elő.

2.4. Az 1/F/55 sz. alatt csatolt „S. F. W. H. C.” felperesi termék és az 1/F/49. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termék összehasonlítása:

A felperesi termék és az alperesi termék egy-egy játékházat tartalmaz, amelyek között a nem jelentős színelkülönbségen kívül más eltérés nem tapasztalható, megjelenésében és apró részleteiben is teljesen megegyezik a két termék.

A teljes azonosság alapján megállapítható, hogy az 1/F/49. sz. alatt csatolt „F. H.” alperesi termék az 1/F/55 sz. alatt csatolt „S. F. W. H. C.” felperesi termék szolgai másolatát képezi.

3. Ha igen, a rendelkezésre álló adatok alapján, az alperes általi kereskedelmi célú birtoklás időpontjában az 1/F/47-1/F/51. szám alatt csatolt műpéldányok jogsértéssel történt előállítására az alperes részéről felismerhető volt-e, ha igen, pontosan miből és mikor?

A kérdés az eljáró tanács véleménye szerint szerzői jogi szakkérdést nem tartalmaz. Az Sztj. 23.§ (2) bekezdésének második mondata alapján, amennyiben ez a jogvita eldöntése során alkalmazandó, azt kell megállapítani, hogy a jogsértéssel előállított termékeket birtokló személy tudja vagy a neki, a tőle az adott helyzetben elvárható gondosság mellett tudnia kellene, hogy a példány jogsértéssel állt elő. E körülmény fennállása pedig kizárólag az eljárásban feltárandó tényállás szerzői jogi szakkérdéseket nem érintő elemei alapján, nevezetesen az alperes ilyen tudatállapotára és az azt meghatározó tényezőkre a perbeli időszakra vonatkozóan feltárt tények alapján állapítható meg.

(Az eljáró tanács megjegyzi, hogy amennyiben a terjesztés jogának megsértése az Sztj. 23.§ (1) bekezdésének fordulata szerint állapítható meg, ennek a vizsgálatára nincs szükség.)

4. A rendelkezésre álló adatok alapján az alperes az esetleges jogsértéssel milyen összegű gazdagodást ért el? A felperes által megjelölt 11 460 000,- Ft jogsértéssel elért gazdagodás eltúlzott összegű-e?

Az eljáró tanács a Szerzői Jogi Szakértő Testület általános gyakorlatával összhangban nem tekinti szerzői jogi szakkérdésnek azt, hogy a felperes az alperestől milyen összeget igényelhet az Sztj. 94.§ (1) bekezdésének e.) pontja alapján, jogsértéssel elért gazdagodás visszatérítése címén. Ezen, objektív alapon, tehát az ellenérdekű félnek felróható magatartás hiányában is, igényelhető jogsértési szankció alapján az általánosan elfogadott értelmezés szerint legalább az a jogdíj követelhető, amelyet a jogsértő a jogosultnak megfizetni elmulasztott. Ezen túlmenően, amennyiben a jogsértő által elért gazdagodás ezt a jogdíjat meghaladja, a jogsértő további gazdagodása is igényelhető. A szabály nemzetközi egyezményes és irányelvi háttéréből következően a gazdagodás a jogsértő által a jogsértéssel elért nyereséget jelenti. [Ezt az igényt a Szerzői jogi törvény magyarázata (Complex 2006, szerk. Gyertyánfy Péter) is így tárgyalja: „... a gazdagodás mértéke meghatározásánál a jogsértőnek a jogsértéssel összefüggésben elért teljes bevételéből (nettó árbevétel) kell

kiindulni, és abból – lévén szó objektív jogsértésről – levonhatóak a tényleges, igazolt költségek.” (510.o.)] A gazdagodás visszatérítésének továbbá nem lehet kártérítési jellege, amely más jogalapon, az Sztj. 94.§ (2) bekezdésének feltételei szerint igényelhető.

A fenti értelmezés alapján a gazdagodási igény összecszerúségének kimutatása az eljáró tanács szakértelmét meghaladja. Az eljáró tanács ezzel a kérdéssel kapcsolatosan, nem a konkrét eljárásra vonatkoztatva, hanem általánosan jegyzi meg, hogy a megfizetni elmulasztott jogdíj összege általában az eljárásokban feltárt tényállás szerzői jogi szakkérdést nem tartalmazó elemeiből állapítható meg, a gazdagodás ezen felül járó, esetleges összege pedig szintén az ilyen tényállás-részekből tűnhet ki, adott esetben pedig ennek megállapítása egyéb, különleges szakértelmet (pl. könyvszakértő) is igényelhet.

5. A szakértő adjon választ a 9. sorszám alatti beadvány 6. oldalán megjelölt kérdésekre, valamint a 10. sorszám alatti beadványban megjelölt kérdésekre.

A 9. sorszám alatti beadvány 6. oldalán 1.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács a Törvényszék 1.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt.

A 9. sorszám alatti beadvány 6. oldalán 2.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács a Törvényszék 2.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt.

A 10. sorszám alatti beadványban 1.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács a Törvényszék 1.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt.

A 10. sorszám alatti beadványban 2.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács azt a választ adja, hogy a Szerzői Jogi Szakértő Testület szakértelme egy adott eljárásban felmerült szerzői jogi szakkérdésre terjed ki, ezért a formatervezési mintaoltalom és a szerzői jogi védelem általános összehasonlítása a jelen szakvélemény kereteit meghaladja.

A 10. sorszám alatti beadványban 3.) megjelöléssel szereplő kérdésre, annak szerzői jogi szakkérdést érintő részében – nevezetesen, hogy esetlegesen egy meglévő épület vagy építészeti stílus alapján készült játékpéldék lehet-e önállóan szerzői jogi védelem tárgya - az eljáró tanács a Törvényszék 1.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt. A kérdés egyebekben nem tekinthető szerzői jogi szakkérdésnek.

A 10. sorszám alatti beadványban 4.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács a Törvényszék 1.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt. Az eljáró tanács kiemeli, hogy a felperesi játékok szerzői jogi védettségét nem a szájforma, vagy a hajforma jellegzetessége alapozza meg, hanem a játékfigurák teljes alkotó általi megformáltságában megjelenő egyéni-eredeti jellege. Hasonlóképpen az alperesi termékek nem egy-egy részletükben, hanem a számos hasonlóság által teljes megjelenésükben felelnek meg a felperesi termékeknek. A kérdésben említett „S.” figura szerzői jogi védettségének hasonló mélységű vizsgálata a szakértő eljárásának nem tárgya.

A 10. sorszám alatti beadványban 5.); 6.) és 7.) megjelöléssel szereplő kérdésre az eljáró tanács a Törvényszék 1.) sorszámú kérdésének megválaszolásával felelt. Az eljáró tanács ismét kiemeli, hogy a szerzői jogi védelmet a mű egészében megjelenő, az alkotó szellemi tevékenységét kifejező döntései által megtestesített egyéni, eredeti jelleg alapozza meg. Az eljáró tanács az 1.) kérdésre adott válaszában részletesen kifejtette, hogy a felperesi figurák

tekintetében ez hogyan azonosítható. Önmagában a szerzői jogi védelmet a mozgatható láb, kéz, vagy a flokkolt bevonat, illetve az állatok által alkotott család ötlete nem alapozza meg. Ezek az elemek önálló szerzői jogi védelemre ugyanis nem alkalmasak, mivel az Szjt. 1.§ (6) bekezdése alapján csak ötletnek, módszernek (megoldásnak) minősülhetnek. Ugyanakkor az eljáró tanács hangsúlyozza, hogy ugyanezen elemek nem is alapozzák meg, illetve ilyen minősítésük nem is zárja ki azt, hogy az alperesi termék a felperesi termék szolgai másolata legyen. Az ezt a következtetést megalapozó szerzői jogilag jelentőséggel bíró körülményeket az eljáró tanács a t. Törvényszék 2.) kérdésére adott válaszában részletezte.

Összefoglalva a fentieket az eljáró tanács a feltett kérdéseket az alábbiak szerint válaszolja meg:

Ad 1. A felperes által 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt alkotások szellemi tevékenységből fakadó egyéni, eredeti jelleggel rendelkeznek. Művészeti (iparművészeti és ipari tervezőművészeti) alkotásoknak minősülnek és szerzői jogi védelem alatt állnak.

Ad 2. Az alperes által kereskedelmi céllal birtokolt 1/F/47., 1/F/48., 1/F/49., 1/F/50. és 1/F/51. szám alatt csatolt művek az 1/F/52., 1/F/55., 1/F/57. és 1/F/59. szám alatt csatolt művek szolgai másolatának minősülnek. Amennyiben a másolatok elkészítésére a felperes engedélyt nem adott, úgy azok a felperesi művek jogsértéssel előállított példányainak minősíthetőek.

Ad 3. Nem szerzői jogi szakkérdés annak a megállapítása, hogy az alperes általi kereskedelmi célú birtoklás időpontjában az 1/F/47-1/F/51. szám alatt csatolt műpéldányok jogsértéssel történt előállítása az alperes részéről felismerhető volt-e vagy sem, és, ha igen, pontosan miből és mikor. Ezért ennek a kérdésnek a megválaszolása a Szerzői Jogi Szakértő Testület hatáskörét meghaladja.

Ad 4. Nem szerzői jogi szakkérdés a felperes jogsértéssel elért gazdagodás jogcímén érvényesíteni kívánt követelése összegszerűségének megállapítása. Ezért ennek a kérdésnek a megválaszolása a Szerzői Jogi Szakértő Testület hatáskörét meghaladja.

Ad 5. A felek által beadványaikban feltett, a Törvényszék által a szakértőhöz e kérdésekre utalás útján intézett kérdéseket az eljáró tanács a Törvényszék által 1-2. sorszám alatt feltett kérdések megválaszolása során érdemben megválaszolta. A felek által feltett, szerzői jogi szakkérdésnek nem minősülő kérdések megválaszolása a Szerzői Jogi Szakértő Testület hatáskörét meghaladja.

Budapest, 2012. július 16.

Dr. Kabai Eszter
a tanács elnöke

Dr. Lendvai Zsófia
a tanács előadó tagja

Pohárnok Mihály
a tanács szavazó tagja

Összeállította: dr. Legeza Dénes István